

Portald'Història

HISTÒRIA DEL CATALANISME

4. LA LLIGA DE CATALUNYA I LES BASES DE MANRESA

**MATERIALS D'HISTÒRIA
D'ESPANYA I DE CATALUNYA**

CAP A UN CATALANISME CONSERVADOR

El 1887 va néixer la **LLIGA DE CATALUNYA**, amb personatges polítics de gran projecció social com Enric Prat de la Riba, Francesc Cambó o Eusebi Güell, i intel·lectuals com Àngel Guimerà, Lluís Doménech i Muntaner, o Josep Puig i Cadafalch...

Sectors dissidents del **Centre Català** (sectors més conservadors)

Centre Escolar Catalanista
(fundat un any abans)

Va néixer com l'**opció del catalanisme conservador** propi d'una burgesia que començava a allunyar-se dels partits dinàstics.

- ❖ Promoció de l'Exposició Universal de Barcelona de 1888,
- ❖ Defensa de la política econòmica proteccionisme,
- ❖ Defensa del manteniment del Dret Civil Català,
- ❖ Idea del català com a llengua oficial a Catalunya,
- ❖ Idea de bones relacions amb altres regions de l'Estat, i
- ❖ Obertura a presentar-se a les eleccions (politicisme).

va destacar en ...

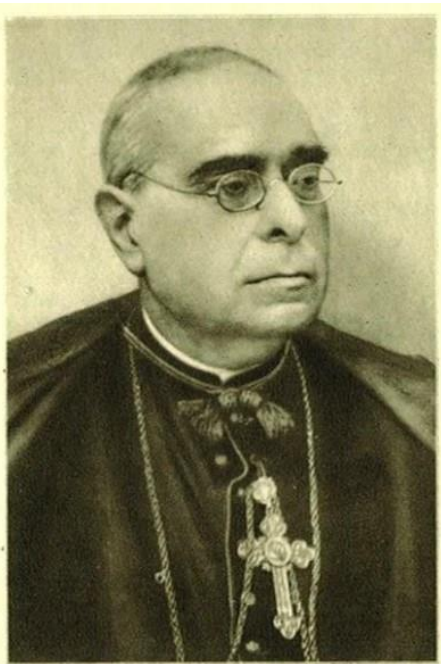
Enric Prat de la Riba

Eusebi Güell

TORRAS I BAGES I EL VIGATANISME

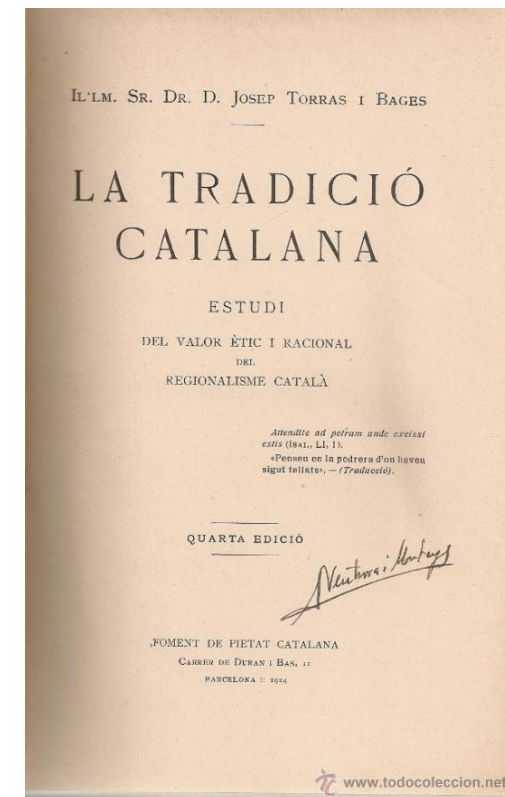
VIGATANISME – Corrent del catalanisme conservador fortament vinculat a l'**Església Catòlica** i a l'entorn de la ciutat de Vic. Hi destaquen Jaume Collell, el bisbe Josep Morgades i sobretot el també bisbe de Vic, **Josep Torras i Bages**.

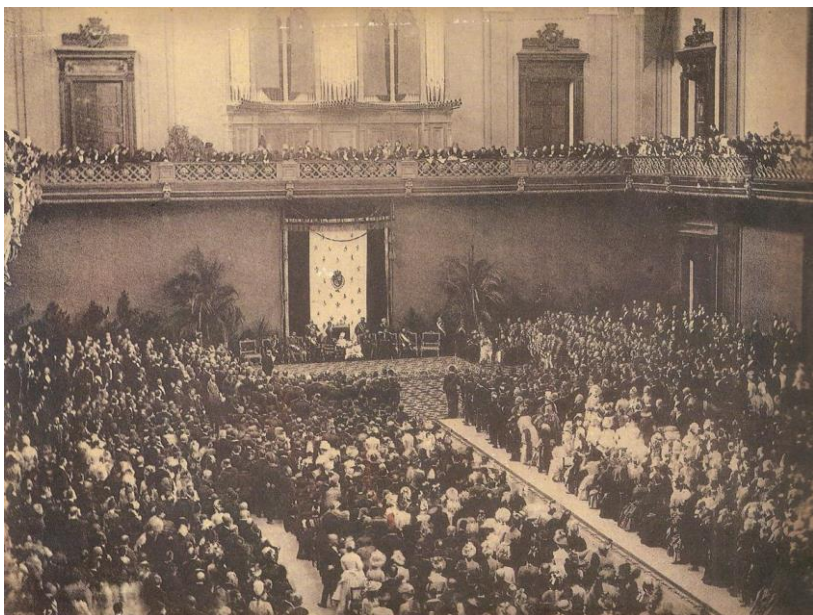
El moviment catalanista catòlic va tenir en el diari *La Veu de Montserrat* el seu òrgan de difusió, i va donar-se a conèixer en les campanyes per la celebració del mil·lenari de Montserrat, o a favor que els bisbes que es nomenessin a Catalunya fossin catalans.

Torras i Bages defensà que l'esperit de Catalunya estava fortament lligat a les arrels cristianes, i a les idees de família i propietat, i presentava un fort rebuig a la idea de canvi social.

El 1892 Torras i Bages va publicar "La Tradició Catalana", on recollia el seu ideari ètic en el qual relacionava el seu catalanisme amb la tradició catòlica.

EL MISSATGE A LA REINA REGENT (1888)

Acte inaugural de l'Exposició Universal de Barcelona de 1888, amb la reina regent Maria Cristina d'Habsburg. Es va celebrar al recinte de la Ciutadella.

Document presentat a la reina Maria Cristina a Barcelona, en l'acte d'inauguració de l'Exposició Universal el maig de 1888.

Redactat per Àngel Guimerà, recollia les aspiracions polítiques del catalanisme conservador, liderat per la *Lliga de Catalunya*.

El *Missatge* demanava l'autonomia política de Catalunya i una relació confederal amb l'Estat, i prenia com a model i referència el passat medieval i la monarquia austrohongaresa.

El Missatge també presentava reivindicacions com l'oficialitat de la llengua catalana, el dret civil català i la voluntarietat de l'allistament a l'Exèrcit.

El 1889, la **Lliga de Catalunya** aconseguí del Govern de Madrid la retirada del projecte de Llei que anul·lava el Dret Civil Català, fet que fou considerat **el primer èxit polític del catalanisme** a nivell estatal.

Aquest èxit va portar a la fundació, l'any 1891, de la **Unió Catalanista**, a instàncies de Joan Josep Permanyer, Narcís Verdaguer i Àngel Guimerà.

La **Unió Catalanista** pretenia unir tots els grups catalanistes sota un programa de tipus regionalista..

Va obtenir el suport de la burgesia catalanista i de la Catalunya rural, no dominada pel moviment obrer internacionalista hegemònic a les àrees urbanes i industrialitzades.

Es van manifestar dins la Unió veus que optaven per convertir-la en **partit polític**, i participar en les eleccions, i defenent una **idea d'autogovern per a Catalunya**.

1892 – Convocatòria d'una Assemblea a Manresa, on s'aprovaren les **Bases per a la Constitució Regional Catalana**.

LES BASES DE MANRESA (1892)

Aquest document, titulat com a *Bases per a la Constitució Regional Catalana*, recollia l'**ideari catalanista conservador i tradicionalista** de la Unió Catalanista, i tenia el seu referent en les institucions medievals de l'antic Principat de Catalunya.

- Català com a única llengua oficial i càrrecs públics reservats als nascuts a Catalunya.
- Poder judicial (tribunal suprem regional) i executiu (5 o 7 secretaris o ministres) propis i exclusius.
- Poder legislatiu per a unes Corts Catalanes (d'elecció corporativa) compartit amb el Rei.
- Exèrcit voluntari, cos d'ordre públic i moneda propis per a Catalunya ...

Bases per a la Constitució Regional Catalana	(conegudes com...) BASES DE MANRESA
Celebració de l'Assemblea	25 – 27 de març de 1892
President	Lluís Domènech i Muntaner
Secretari	Enric Prat de la Riba
President de la comissió redactora del document	Josep Torras i Bages, bisbe de Vic
Referent ideològic	Constitucions catalanes de 1585

EL TRENCAMENT AMB EL TORN DINÀSTIC

DÈCADA DELS ANYS 1890 – 1900

El **discurs del catalanisme** va anar agafant maduresa política i ampliant les seves bases socials.

S'anà imposant la tendència politicista del catalanisme, que volia participar activament en el joc polític i electoral del règim.

El fracàs de Polavieja va acabar de desprestigiar els partits dinàstics a Catalunya, i la burgesia catalana els va anar retirant la seva confiança i lleialtat política ...

DESASTRE DEL 98

Pèrdua de les colònies (Cuba i Filipines)

Expansió del discurs **REGENERACIONISTA** en la política espanyola. Programa del General **Camilo Polavieja**, que s'apropà a la Unió Catalanista amb una proposta de descentralització de l'Estat.

Configuració d'un Govern liderat per Francisco Silvela i el propi Polavieja, que van acabar incomplint les promeses al catalanisme i fracassant en les expectatives de regeneració política.

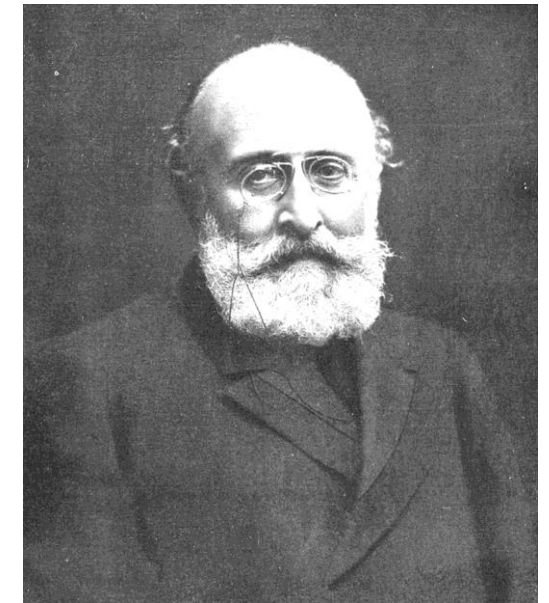
GOVERN SILVELA – POLAVIEJA

*Francisco Silvela y de La Vielleuze.
Fou Cap del Govern de 1899-1900, i
de 1902 -1903.*

D. CAMILO POLAVIEJA
Capitán general, que ha fallecido el día 13 del actual en Madrid

*General Camilo García de
Polavieja y del Castillo*

LA UNIÓ REGIONALISTA (1899)

Al tombant de segle, s'anava consolidant la idea que Catalunya havia d'assolir la seva **autonomia política** dins de l'Estat, i participar activament de la **regeneració política i moral** d'Espanya.

L'octubre de 1899 es va formar la **UNIÓ REGIONALISTA**, amb personatges importants de la indústria i del camp català, i també amb membres destacats del moviment del "tancament de caixes" i de l'antiga "Junta Regional Organizadora de Adhesiones" al programa regeneracionista del general Polavieja.

Moviment de protesta de comerciants i botiguers de Barcelona contra els nous impostos i les taxes superiors a Madrid, amb la negativa de pagar les contribucions. Va acabar amb la declaració de l'estat de guerra per part del Govern. L'alcalde Bartomeu Robert va dimitir.

L'increment de la pressió fiscal a Catalunya per part del Govern de Silvela va provocar el ...

TANCAMENT DE CAIXES
(octubre de 1899)

LA CANDIDATURA DELS QUATRE PRESIDENTS (1901)

**UNIÓ REGIONALISTA
CENTRE NACIONAL CATALÀ**

Un grup escindit de la Unió Catalanista, amb noms com E. Prat de la Riba o F. Cambó, van formar el **Centre Nacional Català**, amb la intenció de participar en les eleccions.

El 1901, ambdós grups van formar una coalició electoral per a les eleccions legislatives del 19 de maig, coneguda com "**Candidatura dels 4 presidents**".

Aquesta candidatura va obtenir el triomf clar i va desbancar per primera vegada al **partits dinàstics a Catalunya**.

Els "quatre Presidents" eren:

- **Lluís Doménech i Muntaner**, expresident de l'Ateneu Barcelonès,
- **Albert Rusiñol i Prats**, expresident del Foment del Treball Nacional,
- **Sebastià Torres i Planas**, expresident de la Lliga de Defensa Industrial i Comercial, i
- El **Dr. Bartomeu Robert**, expresident de la Societat Econòmica Barcelonina d'Amics del País i exalcalde de Barcelona.

